

Cannabis, nättdroger och strategier för att säga nej

Ystad gymnasium
12 april 2018

Pelle Olsson
www.pelleolsson.se

CANNABIS SOM MEDICIN

HISTORIA – POLITIK – FORSKNING

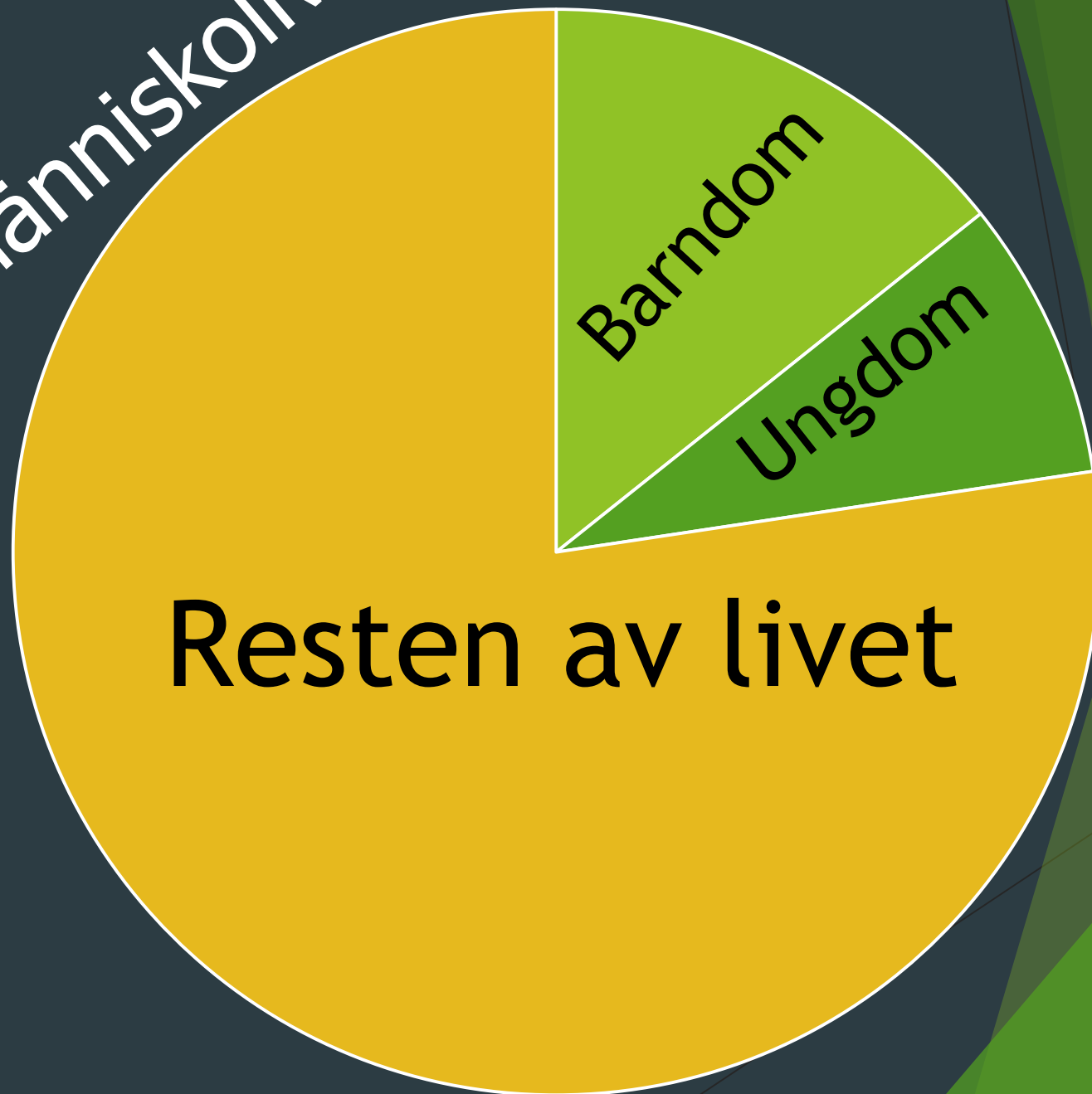
PELLE OLSSON

BIG MARIJUANA

Pelle Olsson

Ett människoliv

- ▶ Vad vill du göra med resten av ditt liv?
- ▶ Vad ska du göra för att uppnå de målen?

Hjärnan

... består av hundra miljarder hjärnceller

Pannlob

- Rörelse
- Intelligens
- Resonemang
- Uppförande
- Minne
- Personlighet

Hjässlob

- Intelligens
- Resonemang
- Avgöra höger och vänster
- Språk
- Upplevelse
- Läsa

Nacklob

- Syn

Tinningslob

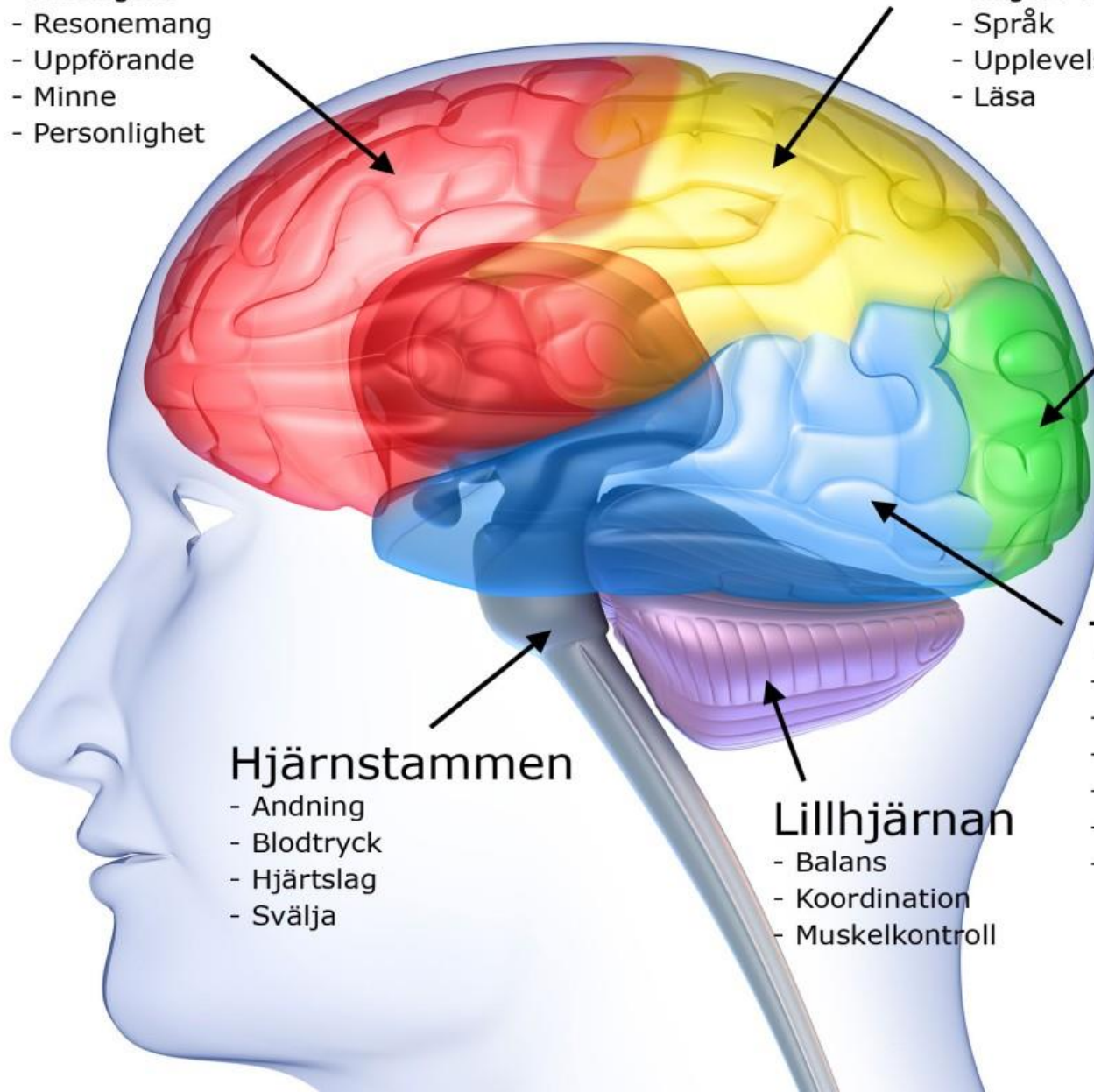
- Tal
- Uppförande
- Minne
- Hörsel
- Syn
- Känslor

Hjärnstammen

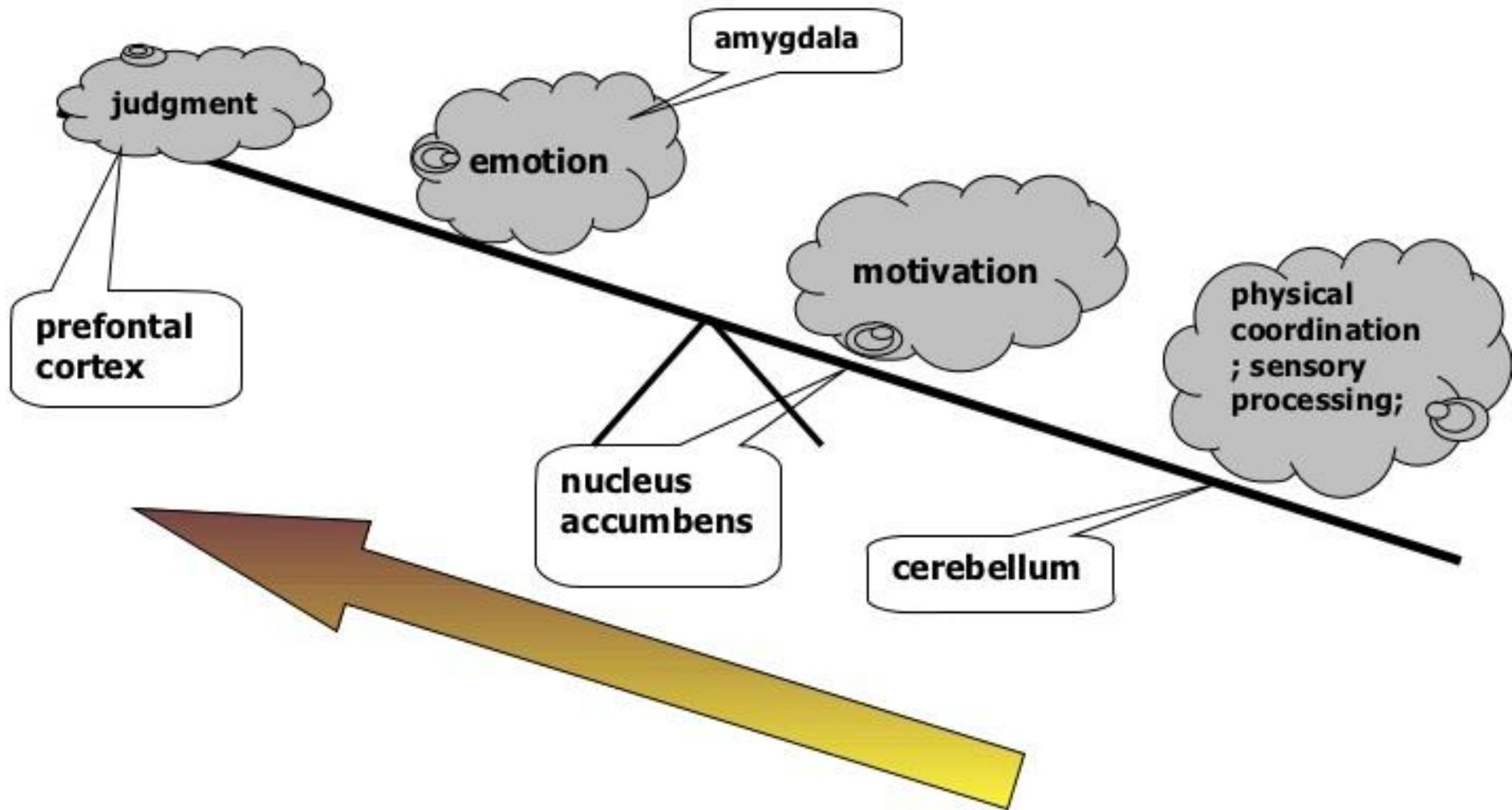
- Andning
- Blodtryck
- Hjärtslag
- Svälja

Lillhjärnan

- Balans
- Koordination
- Muskelkontroll

Hjärnans utveckling börjar bakifrån

Skillnader "vuxenhjärna" och "tonårshjärna" sitter i prefrontala cortex

- ▶ Omdöme
- ▶ Impulskontroll
- ▶ Beslutsförmåga
- ▶ Samordningsförmåga
- ▶ Förmåga att bearbeta komplicerade intryck

Olika droger från cannabis

Marijuana

Hasch

Edibles (ätbar och drickbar)
THC- koncentrat

Cannabis innehåller bl.a.

- ▶ THC

(delta-9-tetrahydrocannabinol) är den viktigaste rusgivande substansen.

- ▶ CBD

(cannabidiol) ger inget rus. Skyddar mot skadeverkningar.

Varför är cannabis förbjudet?

► 1945 - 1961

Många utvecklingsländer bl.a.
Angola, Brasilien, Egypten,
Indien, Iran, Mexico, Marocko,
Sovjetunionen, Sydafrika,
Tunisien rapporterade till FN om
stora problem med cannabis...

► 1961

... därför togs cannabis med i
FN:s Allmänna
narkotikakonvention 1961 som
en förbjuden drog (tillsammans
med opiater och kokain).

Källor: FN-dokument: Commission on Narcotic Drugs. Report 1953. 8th session. 30/3-24/4 1953. Suppl. nr 4. + Commission on Narcotic Drugs. 9th session, 246th meeting. 27/5 1954. E/CN.7/SR246. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1958., 13th session. 28/54– 30/5 1958. Suppl. nr 9. + Commission on Narcotic Drugs. Report 1963. 18th session. 29/4–17/5 1963. Suppl. nr 9.

Alla länder följer konventionen utom ...

- ▶ Nederländerna genom sina coffee shops
 - ▶ Uruguay (nyligen startat statlig försäljning)
 - ▶ Kanada hösten 2018?
-
- ▶ I USA har 8 delstater legaliserat

Den cannabis som förbjöds 1961

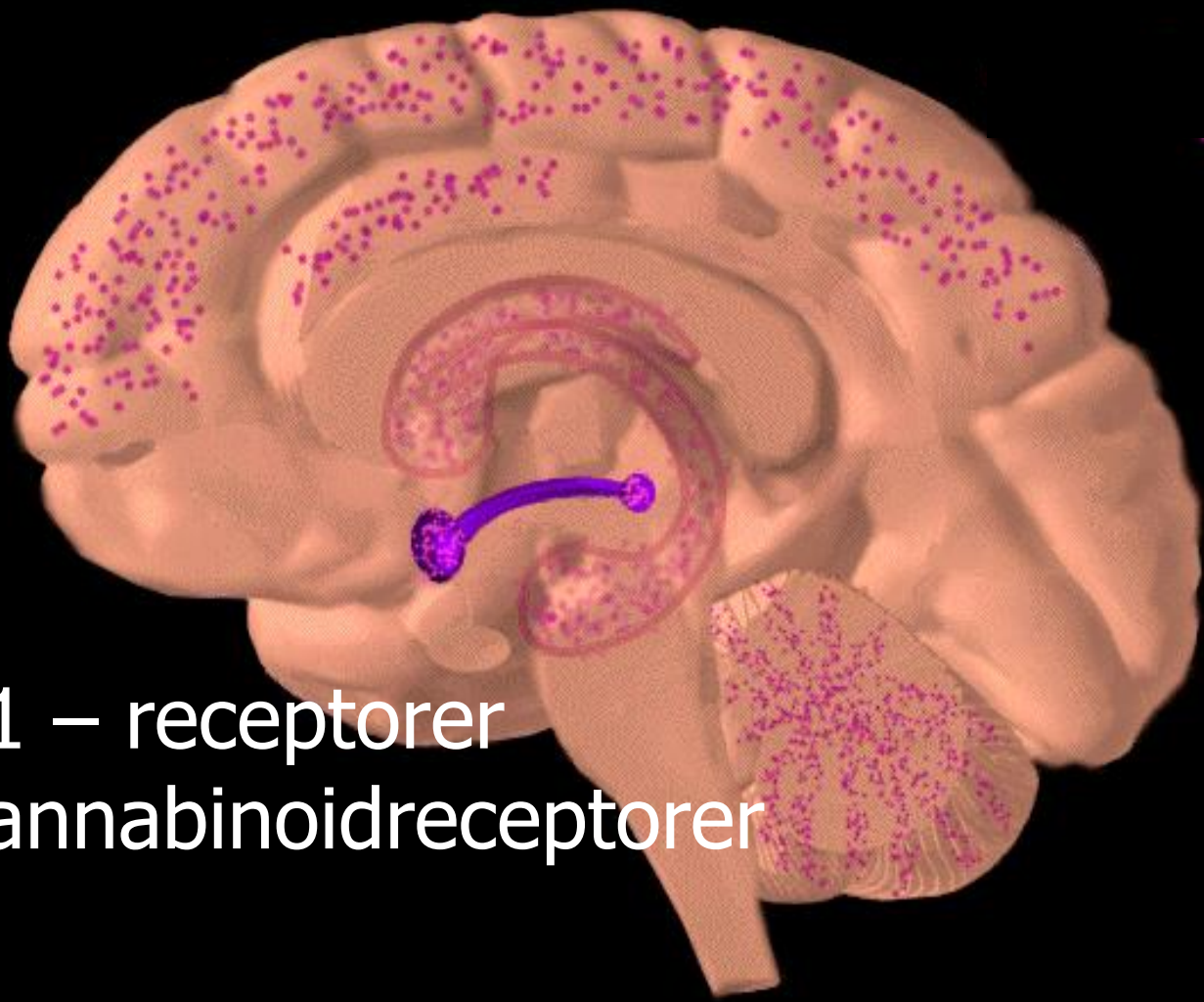
Batman 1966

Den cannabis som har legaliserats

Batman 2016

Cannabis och hjärnan

CB1 – receptorer
=cannabinoidreceptorer

Cannabinoidreceptorerna är en del av det endocannabinoida systemet som reglerar:

Hjärta

Matsmältning

Immunförsvar

Tänkande

Minne

Koordination

Belöning

m.m.

CB1-receptorerna påverkas av

- ▶ Kroppens egna cannabinoider: anandamid m.fl.= BRA
- ▶ Cannabis = DÅLIGT
- ▶ Syntetiskt cannabis: ”spice”, m.m = ÄNNU VÄRRE.

Vilken
information kan
man lita på om
cannabis?

Nåt man hört?

- ▶ ” Vet om en f.d. kvinnomisshandlare som drack sprit i många år med krashade relationer och misshandelsdom i bagaget. Han spolade kröken och började bruka cannabis istället, vilket var räddningen för honom och hans familj. Nu har de en till liten söt bebis på väg.”
- ▶ (kommentarsfält i Dagens Nyheter 2011)

Magi/religiös tro?

**If only you had believed in me sooner...
So many lives could have been saved.**
~Cannabis

Reklam?

Rätt svar: från vetenskapen

Mest aktuell:

National Academies of Sciences, Engineering and Medicine (2017). Genomgång av 10.000 studier från 1999- 2016.

Vad skadas mest av
cannabis?

Svar:

▶ Tonårshjärnan

Alla andra hjärnor

Kroppsliga skador

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017.

Sämre intellektuell förmåga

Bland annat:

- ▶ Minnet
- ▶ Intelligenskvot, IQ
- ▶ Tidsuppfattning
- ▶ Språkförmåga

Källor, bland annat: DuPont, RL. et al (2013). Americas drop out crisis. The unrecognized connection to adolescent substance use. Institute for Behavior and Health (IBH) and Center on Young Adult Health and Development (CYAHD). March 2013. Sid iii-iv. Ur Big Marijuana 2015.

→ sämre skolprestationer

Oskar 18 år, cannabisrökare

”De biverkningarna som jag hört om, att man blir dummare, är sånt jag kan leva med. Jag anser mig själv vara så pass skärpt att jag har råd att förlora lite grann. Men om man är dum från början och börjar röka cannabis, då kan man bli riktigt jävla dum.”

(egen intervju med Oskar dec 2010)

Fler skador på tonårshjärnan

- ▶ Ej utvecklad frontallob
(="vuxenhjärna")
- ▶ 2-3 gånger ökad risk för schizofreni
- ▶ 10 procent får psykoser
- ▶ 17 procent blir beroende
- ▶ Ökad risk för annat missbruk

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017. Se även Big Marijuana 2015.

Victor, 24, f.d. cannabisrökare

”Den värsta skadan med cannabis är att det stora livsperspektivet försvinner. Du blir apatisk utan att fatta de själv, du tappar lusten och nyfikenheten att träffa nya människor, du tappar din livsenergi just i den ålder då du behöver den som bäst.”

(egen intervju med Victor 2010)

Börge, f.d. haschrökare

”Den samhörighet man upplever är gemenskapen kring missbruket, utan drogen är polarna ointressanta. /.../ Man tror att man mår bra och har roligt. Man satt och tokskrattade tillsammans, men det var ingen äkta känsla. Det var kemiskt.”

(egen intervju med Börje 2001)

Börje fortsättning:

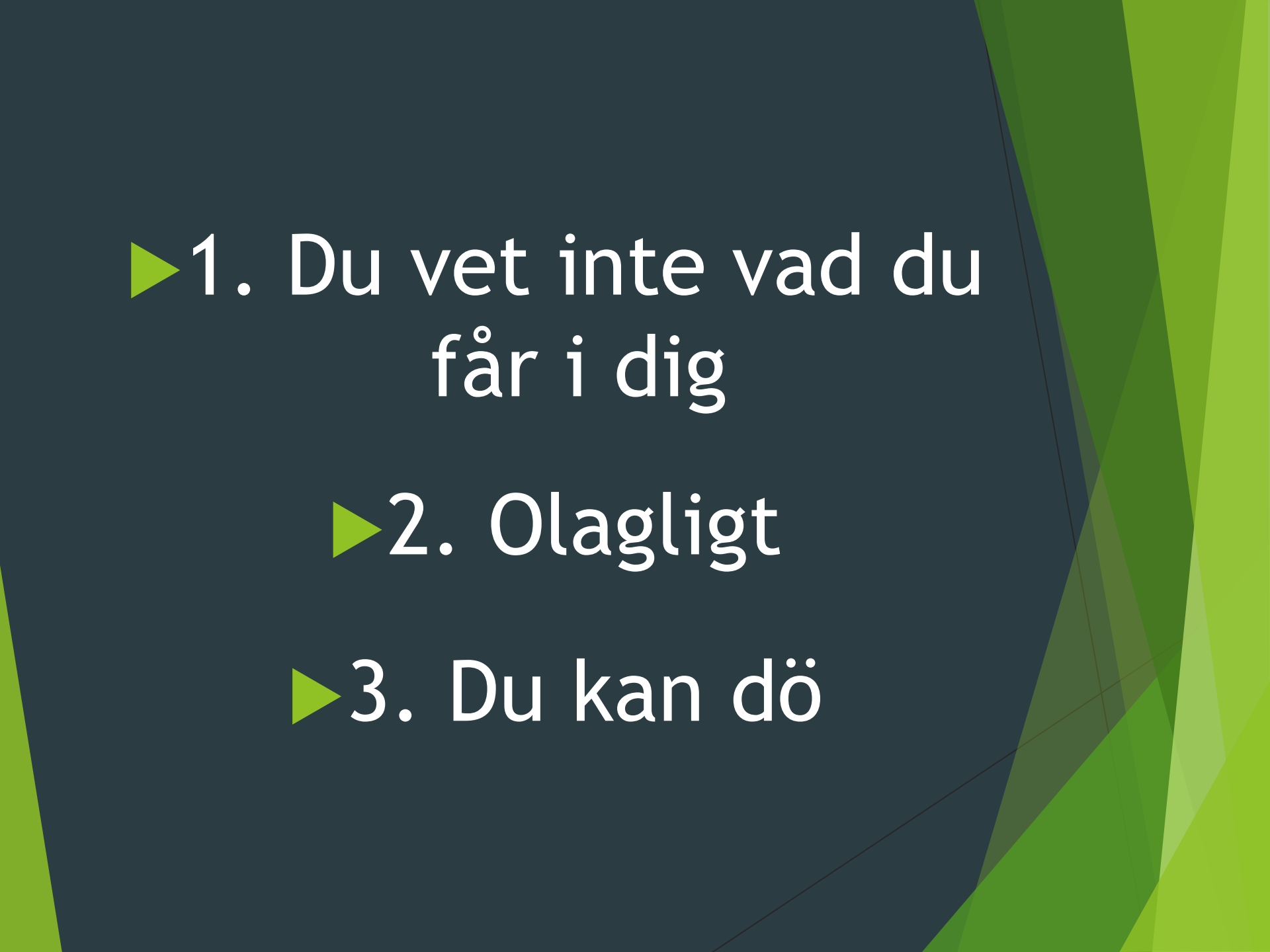
- ▶ ”Ångest var mitt naturliga tillstånd under hela uppväxten. Jag kunde inte sätta ord på det eftersom jag inte hade någon annan känsla att jämföra med. Men när jag började röka brass regelbundet, då jag var 13, märkte jag att det lättade.”

Nättdroger/NPS

= nya psykoaktiva substanser

- ▶ Vanligast är syntetiskt cannabis, ”spice” med mera
- ▶ Hallucinogener
- ▶ Stimulerande
- ▶ Opioider

- ▶ Argument för att inte köpa eller använda nättdroger?

▶ 1. Du vet inte vad du
får i dig

▶ 2. Olagligt

▶ 3. Du kan dö

Opiater

Cannabis

Toxreg = döda med narkotika i kroppen 2016	921
Heroin + morfin	174
Metadon + buprenorfin	179
Fentanyl=nätdrog mycket giftig!!	135
Tramadol	81
Oxikodon	98
Amfetamin	128
Kokain	27
THC	90
Övrigt	9

Inkörsportar till cannabis

- ▶ Tillgänglighet
 - ▶ Tobak
 - ▶ Alkohol
- ▶ Kompisar som använder
 - ▶ Nyfikenhet
- ▶ Låg uppfattning om skador
 - ▶ Psykisk ohälsa

De flesta har aldrig använt cannabis

- ▶ 96 % av världens befolkning har inte använt cannabis senaste året.
- ▶ Ännu färre har gjort det bland svenskarna.
- ▶ I Sverige har mer än 80 % av pojkarna och mer än 85 % av flickorna i gymnasiet åk 2 aldrig rökt cannabis

Argument för att avstå

Fler förslag?

Colorado, USA

Några effekter av legaliseringen av cannabis 2014

Källa: Rocky Mountain High Intensity Drug Trafficking Area: The
Legalization of Marijuana in Colorado: The impact. Volume 5. Oct 2017.

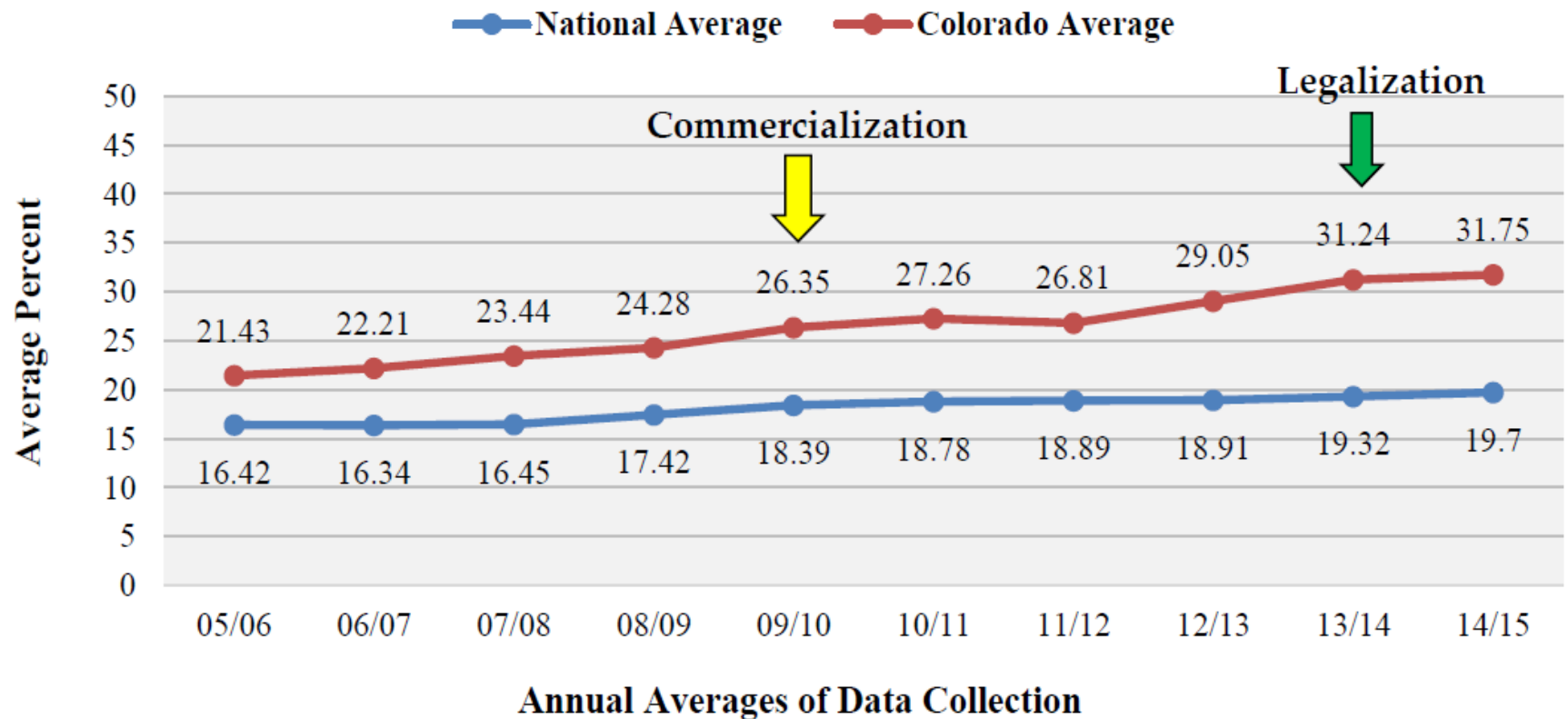
Uppfattningen om skaderisk minskar

”Folk blir förvånade om man säger att bruket kan leda till stora hälsoproblem för de ”vet” att det inte är sant. Åtminstone har de aldrig hört talas om det.”

Ben Cort, drogfri narkoman och behandlare i Colorado.

Egen intervju 2017-04-15.

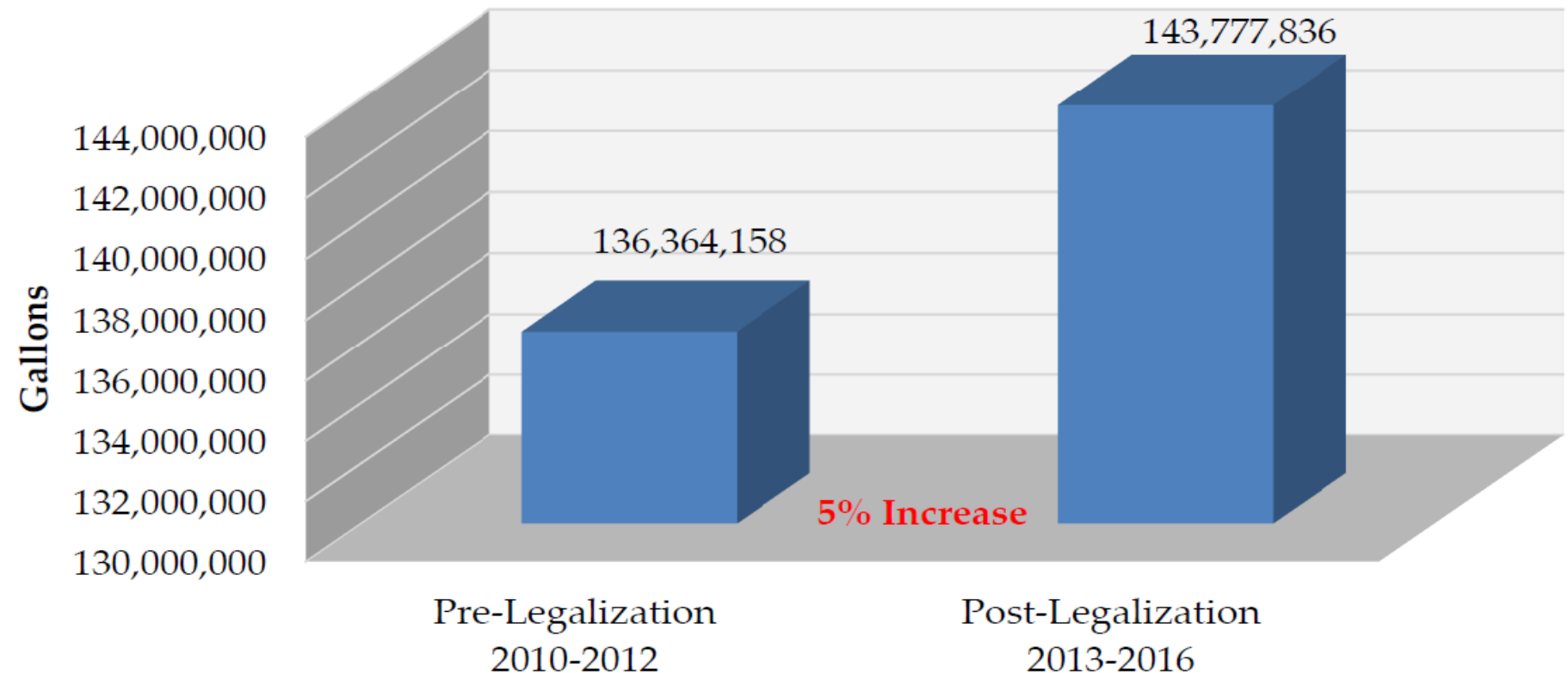
Ökad konsumtion: Past Month Marijuana Use College Age 18 to 25 Years Old

SOURCE: SAMHSA.gov, National Survey on Drug Use and Health 2014 and 2015

Ökad alkoholkonsumtion

Colorado Average Consumption of Alcohol

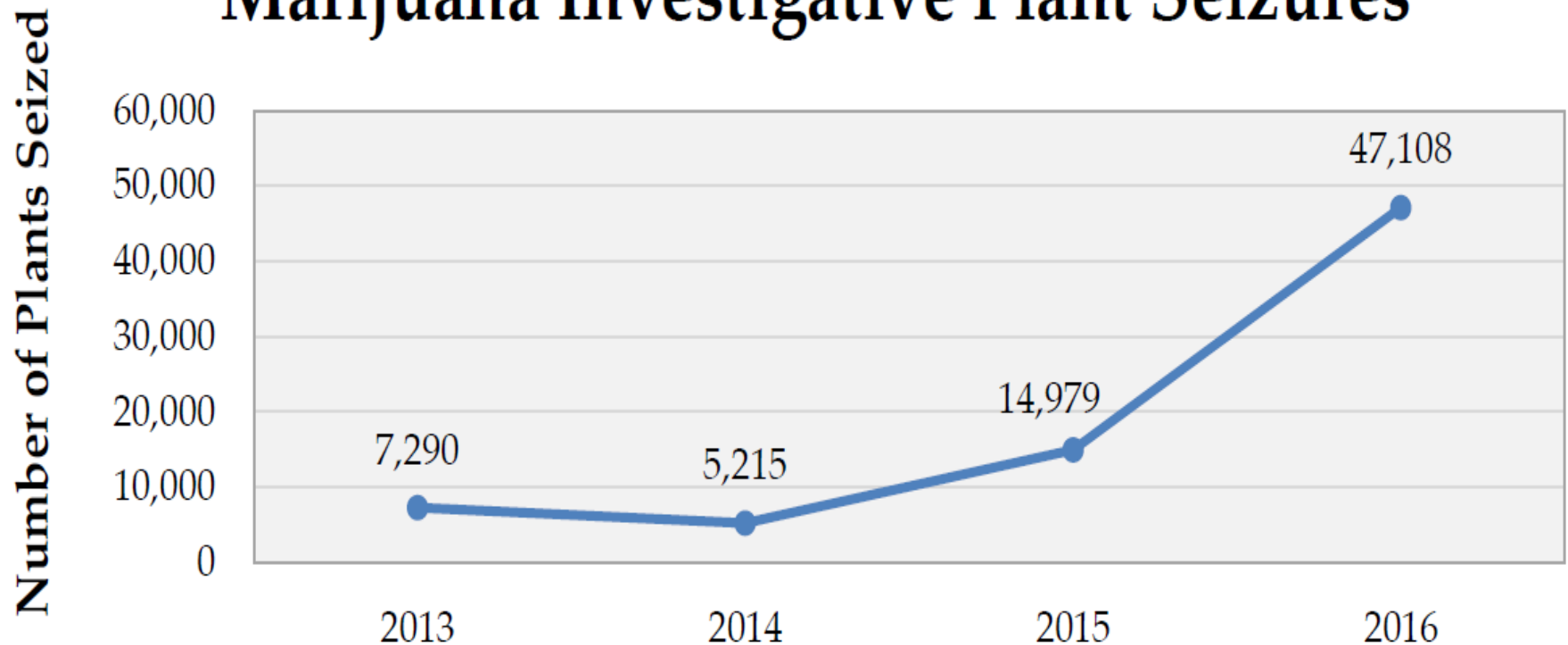

E:

Colorado Department of Revenue, Colorado Liquor Excise Tax

Större illegal marknad

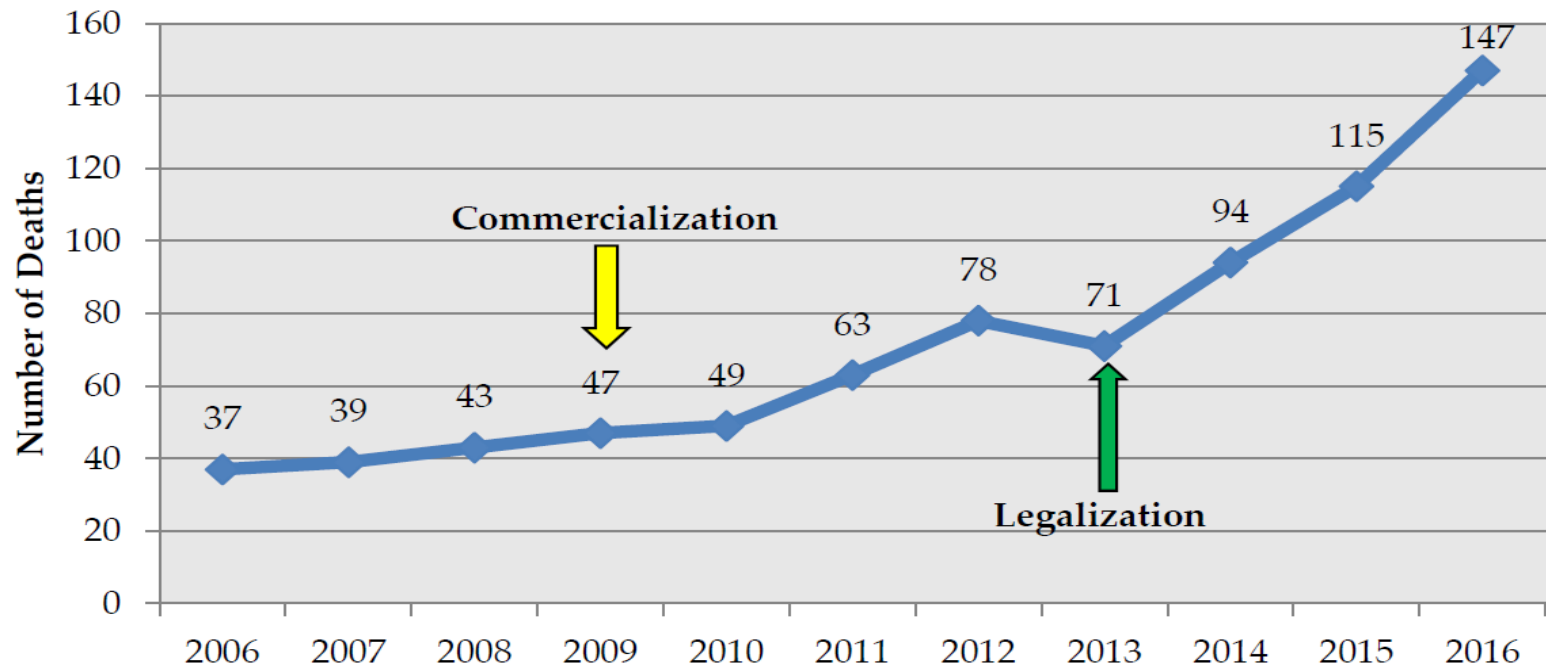
RMHIDTA Colorado Task Forces: Marijuana Investigative Plant Seizures

SOURCE: Rocky Mountain HIDTA Performance Management Process (PMP) Data

Fler trafikdöda pga cannabis

Traffic Deaths Related to Marijuana when an Operator Tested Positive for Marijuana

SOURCE: National Highway Traffic Safety Administration, Fatality Analysis Reporting System (FARS), 2006-2011 and Colorado Department of Transportation 2012-2016

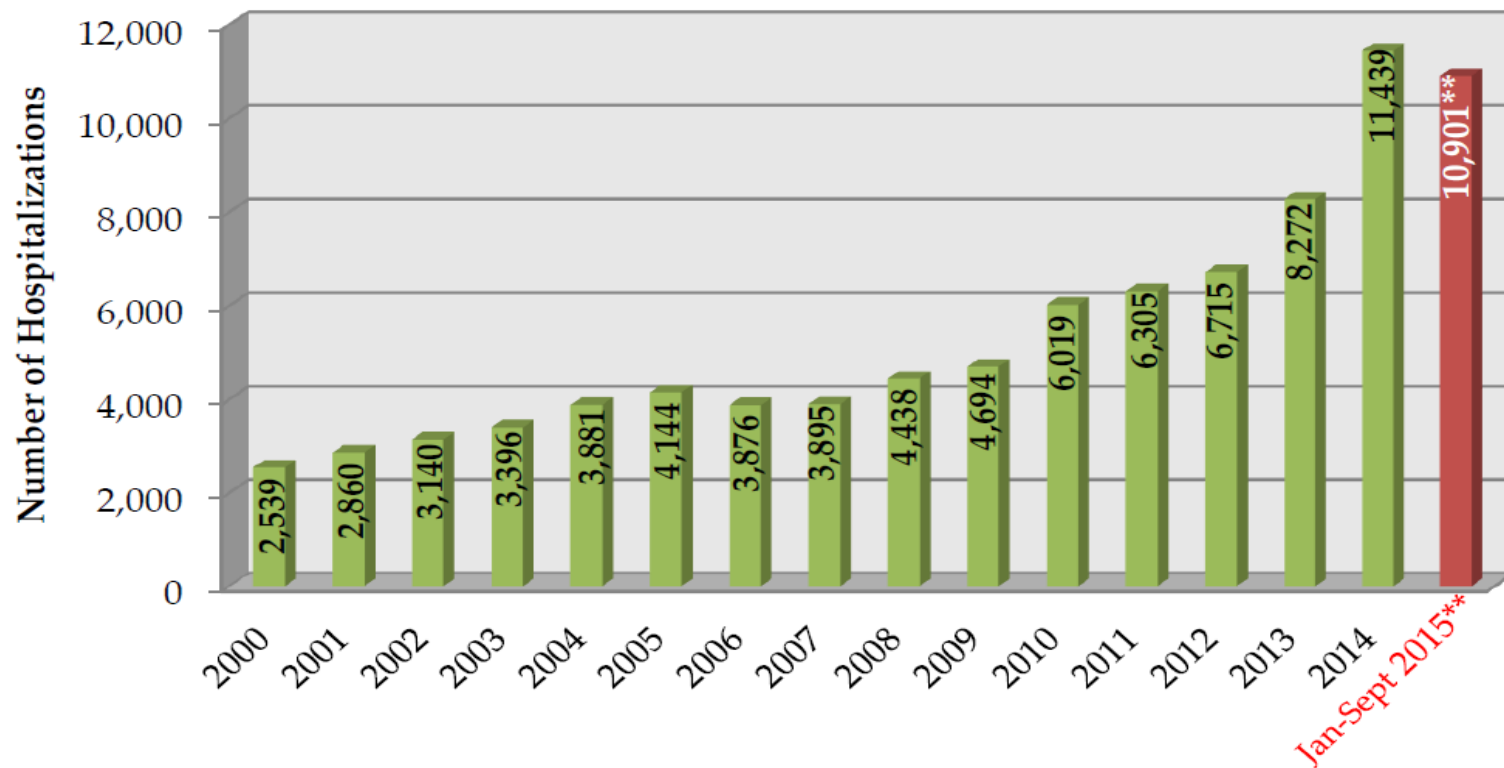
Våldsbrott, stölder och det totala antalet brott ökar

Colorado Crime	From 2009 to 2012	From 2013 to 2016
Property Crime	Increased 4.1%	Increased 8.3%
Violent Crime	Increased 1.2%	Increased 18.6%
All Crime	Increased 3.4%	Increased 10.8%

SOURCE: Colorado Bureau of Investigation, <http://crimeinco.cbi.state.co.us/>

Fler hamnar på sjukhus

Hospitalizations Related to Marijuana

****Only 9 months of comparable 2015 data, see ICD definition on page 68**

SOURCE:

Colorado Hospital Association, Hospital Discharge Dataset. Statistics prepared by the Health Statistics and Evaluation Branch, Colorado Department of Public Health and Environment

Tack för att ni
lyssnade!

pelle.olsson52@gmail.com

www.pelleolsson.se